Ч. 138 (10.815). Львів, пятниця 25 червня 1926. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Дискусія над буджетовою провізорією.

Варшава, 23. червня 1926.

Нинішнє засідання буджетової комісії присвячене було справі буджетової провізорії. Комісія радила під проводом пос. Ґломбінського. Зараз на вступі засідання виявилося, що ніхто з членів комісії не хотів приняти реферату в цій справі. Тому згідно з регуляміном віцемарш. Дашинський визначив референта з уряду. Ним став пос. Косцялковський, голова Клюбу Праці. Після того комісія приступила до нормальної праці.

З промовців відмітимо: пос. Липацевича (Визв.), який заявив, що його клюб не має політичного довіря до теперішнього уряду, мін. Клярнера, що виголосив 2 годинну промову, в якій змалював висліди скарбової господарки. З предложених ним цифр виходить, що за перших пять місяців ц. р. скарбовий дефіцит представлявся так: січень 34 міл., дальші 3 місяці від 8—10 міліонів, травень замкнено без дефіциту. Потім говорив пос. Вісліцький (Жид. Клюб), що виступив проти податкових тягарів, зокрема проти оборотового податку, а зате атакував селян, які нібито викручувалися від державних тягарів. З черги пос. Бирка (Пяст) заатакував сильно мін. Клярнера, який був два роки правою рукою Грабського, а коли прийшов до влади, привертає методи і людей Вол. Грабського. Дальше Бирка виступав проти того, що мін. Клярнер не предложив цілої буджетової програми, а тільки її уривки, а й те, що предложив, слід приняти з великим застереженням. Найважніша річ, яку Бирка закинув урядові, це те, що по стороні уряду не видно найменших намірів перевести ощадности. Всеж таки бесідник заявив, що „Пяст" голосуватиме за буджетовою провізорією як за державною конечністю.

Після обідової перерви промовляв був. міністр пос. Міхальський, що подавав проєкти ріжних скарбових реформ. По нім говорили пос. Дембський і Санойца (з Визволення), що заявилися за піднесенням продукції, ставувши в цій справі зовсім на становищі правиці. Зокрема пос. Санойца заатакував остро Пілсудського, який усіх чесних і нечесних людей уважає „шуями". Це не перешкаджає урядові приходити до тих шуїв по провізорію. Вкінці промовець заявив, що Визволеннє голосуватиме проти бyдж. провізорії.

Останнім бесідником був пос. Морачевський (ППС.), що домагався покриття дефіциту шляхом стягнення маєткового податку і зміцнення валюти через утворення централі девіз. Бесідник заявляється за розвязанням сойму, бо цей сойм не може на ніщо здобутися. Вкінці годиться на ухвалення буджетової провізорії до кінця листопада.

На цьому засідання закінчено, відкладаючи його до найближчого дня.

З соймових кульоарів.

В соймових колах обговорюють справу резиґнації марш. Ратая дуже живо. Висувають ріжних кандидатів на його місце. Так соціялісти думають поставити кандидатуру Дашинського, правиця поставить очевидно свого кандидата (мабуть б. мін. скарбу Здзєховського). Одначе є ще можливість, що Ратая переконають і він лишиться на свойому становищі. Делегати „Пяста" представили сьогодня премієрові Бартлеві свій проєкт зміни конституції і зміни виборчої ординації. „Пяст" є за одномандатовими округами, при чому число послів не повинно бути більше як 300, а сенаторів найбільше 75, з того шеста часть повинна бути вибрана з державних ліст. Одномандатові округи не матимуть примінення у воєвідствах з „мішаним" населенням (знаємо, чому! — прим. Ред.). Вибори мають відбуватися не на лісти, а на індивідуальних кандидатів.

Марш. сенату Тромпчинський визначив пленарне засідання сенату на середу, 30. ц. м.

Новий уряд Бріяна.

Париж, 23. червня 1926.

Склад нового уряду такий: премієр і мін. закордонних справ Бріян, заступник премієра і мін. фінансів Кайо, справедливість Ляваль, внутрішні справи Д ран, війна ген. Гільома, маринарка Леґе, просвіта Ноґаро, торговля Шапсаль, сусп. роботи Д нель Ріксен, хліборобство Біне, кольонії Періє, праця Дірафур, сусп. опіка Журден.

З судової салі.

За приналежність до Української Військової Організації.

Львів, 24. червня.

Вчора св. Двожанінівна під присягою зізнала, що тоді, як відбувся напад на львівську почту, була з обв. Барановським — обвинуваченим за участь у цьому нападі — в каварні Варшава. Опісля по черзі приходили до слова оборонці обвинувачених, домагаючись покликання цілого ряду свідків. І так д-р Ганкевич поставив внесення переслухати б. мін. просвіти Ґрабського, Пруишиського, Сроковського, Серошевського, сен. Лімановського, Даніловського, Вільконського, Пужака, през. мін. Бартля, послів Райха, Розмаріна, дир. Райнлендера, ред. „Роботніка" Голувка, а дальше митр. Шептицького, епископа Боцяна, б. віцепрезидента Романчука і багато инших. Вкінці поставив внесення на переслухання власника фабрики капелюхів Найвельта на доказ, що капелюх, який нібито Барановський загубив після нападу на почту у Львові в Єзуїтському саді, куплений в його крамниці, а не в Празі.

Прокуратор Гілтлєр, реплікуючи на промови й внесення оборони, довше задержався над внесенням д-ра Ганкевича, який домагався покликання на свідків ряду польських, українських, білоруських і жидівських діячів для висвітлення положення національних меншостей, на підкладі якого могли зродитися вчинки обвинувачених. На думку прокуратора вчинки польських революціонерів у боротьбі проти царату годі порівнювати з учинками молодих Українців, які отсе засіли на лаві обвинувачених, бо — si duo faciunt idem, non est idem (або сказавши суто по польськи: to co innego!). Ближче того принципу прокуратор у відношенні до цієї справи не окреслив, або не міг окреслити, а спротивився, щоби розправі надавати характер політичної демонстрації. Спротивився покликанню згаданих свідків, а згодився лише на покликання Найвельта.

Після перерви д-р Ганкевич полемізував із становищем прокуратора, оборонці д-р Шухевич, д-р Волошин і д-р Глушкевич поставили також окремі внесення. На цьому розправу відложили до нині. Коли б трибунал відкинув внесення оборони, ще нині треба сподіватися замкнення доказового поступовання.

Присуд западе вже можливо в суботу або в неділю.

На могилі УСС. у Семиківцях.

В перший день Зелених Свят, 20. червня ц. р., вшановано величаво память УСС, що спочивають у збірній могилі в Семиківцях над рікою Стрипою. Уладженням свята занялися селяне доокодичних сіл. Вони зорганізували комітет для уладження свята. Вістка про свято на могилі Січових Стрільців рознеслась по до околичних і дальших селах, тому зійшлося учасників-селян (не зважаючи на непогоду) найменше 10 тисяч. Були процесії зі Соснова, Раківця, Беневи, Богатковець і инших сіл. У поході несли багато вінків і китиць квітів. Поле у співану службу Божу відправив о. декан Сендецький в асисті вісьмох священиків. — Проповідь до народу виголосив о. Яремак. Після того відправлено панахиду. Дальше виголосили промови ред. Паліїв і д-р М. Західний. Потім П тро Сагайдачний зложив на могилі землю з стрілецьких могил на Лисій Горі (Бережани). Промовляв іще від пластунів п. Б. Кравців і п. І. Блажкевичева. Опісля зложено кільканадесять вінків. Свято випало імпозантно.

Біржа.

Гроші.

Дня 23. червня оферували готівкові долари по 10·27. Чеки на Ню-Йорк також по цьому курсі. Курси Банку Польського і офіціяльної варшавської біржі остали без зміни, себто 9·98, згл. 10·00. оза біржою була тенденція зниж кова і долар вагався від 10·18—10·22. Канадійський долар 10·08—10·10.

Збіжжа.

Зогляду на збільшену подачу хлібового збіжа при недостачі зацікавлення пшеницею і слабому попиті на жито, ціни трохи зниж кові. Ячмінь з причини сильного попиту дорожіє. Овес удержаний в ціні. Попит на горох. Тенденція на загал удержана. Настрій слабий. Пшениця біла 43—44 пшениця черв на 46—47, жито 28·50—29·50 ячмінь 29·50—30·50, овес 33—34.

Одно порозуміння.

Львів, дня 24. червня 1926.

В пресі появилося вже кілька віcток про те, що на лісті проєктованих урядом Бартля реформ і змін найшлася також справа самоврядування. Чи не в звязку з тим відновила свої наради і створена свого часу маршалком Ратаєм комісія польських партій для порозуміння в справі залягаючих від трьох літ у соймі урядових законопроєктів про самоврядування. „Каменем преткновенія" на дорозі до порозуміння в цій справі була, як відомо, виборча ординація до самоуправних громадських установ. Правиця обстоювала плюральність голосів, а лівиця її завзято поборювала. Входили в грую ще й инші справи, як творення на цілій території нинішної польської держави збірних громад, введення інституту професійних війтів і т. д.

Незвичайно гостро стояла і стоїть по нинішний день ця справа у Сх. Галичині. Бо коли в Західній Галичині, в Познанщині а навіть у Конгресівці істнували виборні органи самоврядування на основі старих, обовязуючих на тих територіях передвоєнних законів, ухвалених польським соймом (як нпр. для Конгресівки), то в Сх. Галичині істнувала на тому полі нічим необмежена анархія та безладдя. По нинішний день правлять тут наказні органи з прибічними також наказними дорадними органами. З тим злом, що вело і далі веде все громадське добро до руїни, боролися не тільки Українці, але подекуди і польський т. зв. Тимчасовий Самоуправний Виділ у Львові, що повстав на місце давного Краєвого Виділу.

Та все те не помагало нічого. Не помагали ніякі річеві та розумні аргументи навіть тверезих незасліплених шовінізмом Поляків, що бачили лихо, бачили руїну громадського добра. Для всіх урядів вистарчаючим був голос організацій народових, що стояли твердо на сторожі анархії та безправства в ділянці самоврядування.

„Моральна революція" приспішила на соймовій арені і справу самоврядування. Для нас ця справа має велику вагу, а тому не від речі буде застановитися над тим, в якій стадії найшлась вона саме тепер у звязку з „новим курсом" політики і в звязку з ґенеральною „санацією" відносин, заініційованою автором кривавого „морального перевороту" і його сателітами. Отже треба було аж доброго батога, щоби і цю справу рушити з місця. Її і рушили. В пресі появилися відомости про те, що комісія польських партій для порозуміння в цій справі остаточно найшла спільну мову та дійшла до порозуміння.

Голова комісії і одночасно голова соймової адміністративної комісії пос. д-р Путек (з Визволення) уділив у цій справі навіть широкого інтерв'ю представникові краківського „Ілюстрованого Курєра Цоденного". З нього довідуємося, що за підставу для виборчої ординації до самоуправних громадських установ взято пятиприкметникову систему de Гондта. Плюральности не буде, а пятиприкметникове виборче право буде приноровлене в цілій ширині при виборах міських і сільських громадських самоуправних установ. Ріжниця між виборчим правом для сіл і

Red. czas. „Dilo" Pr. 295/26. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Diło" Nr. 135 (10812) z dnia 20. czerwca 1926 roku pod tytułem: 1) „W Zełeni Swiata" a) między słowami: wijav... a słowami: cej bardzy słowami: wijav... a słowami: odynyciam... a sł.. m/!, b) między słowami: odynyciam... a słowami: najoowami: Spiszit, c) między słowami: najoorozszych... a słowami: P demo, d) między słowawi pamiaty... a słowami: Czy powałowawi pamiaty... a słowami: mohył... a słowami: ły, e) między słowami: mohył... a słowami: rebypro utriwalennia, f) między słowami: rebymo... a słowami: Szcz b g)pohybssych... a słowami: wijai, h) pohybssych... a słowami: tradycji, Prysiapeim, i) nazoi... a słowami: tradycji, j) od słów: heroiw... do końca tego artykułu. 2) Dopomoha nchodujuczym z Rad. U-krainy" między słowami: holodujuczyn... a słowami: Zbiżża zawierają ad 1) w całości znamiona z § 58 c) i występku z § 305 u. k., ad 2) znamiona zbrodni z § 65 a)uk. uznał dokonaną 19. czerwca 1926 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. — Lwów dnia 21. czerwca 1926.

Hawel

— Успіхи нашого земляка на чужій сцені. Вся польська львівська преса зустріла дуже прихильними рецензіями гостинні виступи нашого співака п. Михайла Голинського, заанґажованого недавно на героїчного тенора до варшавської опери, після його короткого побуту в познанській опері. Як відомо п. М. Голинський дебютував рік тому у львівській опері в „Паяцах". Креовані ним в останні ролі на львівській сцені у „Паяцах", „Аїді", „Кармені" та „Тосці" виявили у всій повноті великі засоби його голосу, який має перед собою велику майбутність.

— Турецько-львівські містерії. Вчора львівський суд розбирав темну справу власника ще темнішого готелю Мозенберґа, який два роки тому ошукав другого такого добродія як він на 500 долярів, обіцюючи йому перевести його контрабандою до Румунії. Ця його жертва — якийсь комівояжер з Німеччини Зіс, сидить у вязниці за стріли до поліції, коли вона його хотіла арештувати. Цей панок побував у Константинополі і в турецькій армії і на Гетьманських валах, на чорній біржі, для виміни долярів, так, що „Газета Поранна" добачує в ньому аж емісара Абд-ель-Кріма. Не менше пікантною є ревеляція цього денника, що Мозенберґ був у товариських взаєминах з підкомісарем поліції, до якого заходив постійно у бюрових годинах.

— Організація Музею Праці на Україні. До цього часу на Україні не було ні одного музею, де-б скупчувались дані та відомости в справі вивчення умов праці робітників і досягнень в цьому напрямку. Це спонукало НКПраці орґанізувати відділ праці в соціяльному музеї ім. Артема з метою виявити санітарний стан та техніку безпечности в найважніших галузях промисловости на Україні. В першу чергу відчинять відділи гірничої, металюрґійної, хемічної, цукрової, млинарської, тютюневої, махорочної та порцеляно-фаянсової промисловости.

— За прізвище „Барвінський". Одержуємо такого листа: Хв. Редакціє! Уклінно прошу помістити в „Ділі" отсю заяву: „В ч. 135 „Діла" з 20. червня ц. р. на ст. 3-ій п. з. „Театральний торг" подано, що міська рада Львова віддала управу театру ще на рік дир. „Барвінському". Щоб не було ніякого баламутства і непорозуміння, заявляю отсим прилюдно іменем своїм і своєї семі, що цей директор Генрик Герц присвоїв собі шляхотську назву родини Барвінських, котра з ним не мала і не має нічого спільного і що в тій справі розпочате з австрійськими властями урядове поступування ведеться дальше з польськими міродатними властями. — Дякуючи за ласкаве поміщення цеї заяви, остаю з високим поважанням Олександер Барвінський, висл. радник і бувший член австр. палати вельмож.

— З кіна. У кіні „Лев" іде нова сензаційна еротична драма в 8 діях п. з. „Скажи, як він називається". У головній ролі Конрад Наґель. — У кіні „Марусенька" велика фільма „Кабінет воскових фіґур" у головних ролях з Яннінґсом, Конрадом Вайдтом і Вернером Кравсом.

— Новий винахід нашого земляка. Вже від довшого часу доходять нас слухи з ріжних сторін світа про нові винаходи наших земляків. Тимразом ликує Львів, винахідчик (наразі тайного навиша),що винайшов пасту до обуви Елеґант і кождий хто лиш її вживає, просто захоплений її доброгою. Як зачуваємо, в нагороду має одержати на осінній ярмарці в Станиславові одну золоту, зо дві срібні і зо 5 бронз. медаль хоробости, а як його відповідно піддержать, то може і хрест дістане.
1992 а) 1-1

При кінці червня вийде присвячена

ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

чергова (подвійна) книжка **„Літературно-Наукового Вістника".** Книжка м. н. міститиме статті і спомин про Франка таких авторів: М. Черемшини, К. Гриневичевої, С. Шелухіна, д-ра З. Кузелі, проф. Л. Білецького, д-ра В. Бирчака, д-ра І. Панкевича, Дм. Дорошенка, які разом з уміщеними в попередній книзі причинками Уляни Кравченко, О. Грицая та Д. Донцова дають нашим читачам ясний образ Великого Покійника, якого память обходить в цім році ціла Україна.

Книга творить цілість сама для себе, тож почитателі І. Франка, що не є сталими передплатниками ЛНВістника, можуть набути окремо цю одну книгу.

Ціна одної книги зол. 4·60.

Адреса Адміністрації ЛНВ.: **Львів, вул. руська ч. 18. І. пов.** 2030 1—1

Дописи.

Лежайськ. *(План просвітної праці. Байдужість заточенців. Недбальство перемиського гр.-кат. ординаріяту).* Дня 16. червня ц. р. відбулися тут наради виділу філії „Просвіти" з відпоручниками читалень, а 18. ц. м. завитав сюди голова „Просвіти" дир. М. Галушинський з викладом про організаційне поширення і поглиблення просвітної праці на західній окраїнній смузі. По вислуханню докладу й довшій розмові вирішено: 1) звернути увагу всіх наших осередніх товариств на вагу західніх окраїн; 2) всіми силами старатися зібрати дрібні матеріяльні й моральні сили цеї забутої закутини, щоб удержати інструктора, згл. інструкторів просвітно-економ. праці; 3) заложити при допомозі осередніх наших товариств по загрожених селах захоронки, „Просвіти", кооперативи, „Соколи" або „Луги" й українські приватні школи; 4) освідомити національно й політично малосвідомі недобитки, особливо молодіж. На нараді порушено болючу байдужість наших заточенців, передовсім тих, поміж Сяном-Вислою-Ряшевом. — У цім трикутнику начислено нашої заточеної інтелігенції біля двох соток. Самого заточеного нашого вчительства є 93 осіб. Поважне їх тут число та вони, викинені за межі рідної країни, поснули. Ще дається подекуди оправдати їх цілковита неприсутність на народніх святах, бо не всі мають догідну комунікацію, але їх оспалість до всяких збірок на У. П. Т., на „Просвіту", інвалідів, окружну кооперативу слід рішучо напятнувати. Ці дрібні, але постійні датки цеж одинокий їхній прояв національного почуття єдности з материком, це їх податок моральної совісти, бо инакше вони не в силі проявити своєї праці для рідного народу, закинені лихою долею на чужий лан. — Зорганізування цих заточенців, познакомлення, піддержання сусідсько-товариського життя, зорганізування грошевих збірок серед них — це завдання лежайського гуртка.

Дуже болючо виявилося в часі нарад просто каригідне легковаження чи радше повне недоцінювання наших окраїн перемиським гр.-кат. ординаріятом. Мається враження, що наш ординаріят так „опікується" своїми вірними на цім клаптику нашої віковічної землі, якби хотів добровільно зробити з них дарунок латинському ординаріятові. Парохії роками не обсаджуються, на адміністрації посилається людей без хисту й охоти до народньої праці, а за уживання ерекційних піль кажеться їм платити грубі доляри (втроє вище, як було староство наложило!). Сюди приходять сотрудники на так довго, поки нова пайка питомців не пожениться і не висвятиться, бо целебсів пхається на товсті парохії, а люде з родиною на голодівки. Ординаріят не дбає цілком про закладання захоронок по селах і не хоче прислухатися до прохань вірних, так, якби церкву становили слуги божі, а не вірні. Коротко кажучи, духовну працю серед окраїнного населення уважають в Перемишлі за карне заслання, а не за тяжкий і дуже одвічальний труд для церкви й народу. Не дивниця отже, що великий відсоток нашого забутого, темного населення винародовлюється. Зовсім инакше до цеї справи ставиться латинський сусід з Перемишля. Він посилає сюди найкращі сили, випробуваних, досвідчених „кресових" лицарів божого слова, що уміють зайти до кожної хати, приговори и солодке слово до кожної дитини, боротися за кожню „душечку", а вкінці по вовчому звичаю вихапувати з „łaści schizmatyckiego ruskiego kościoła" ове ки. Якщо воно дальше так „мирно" піде, то небавом наша перемиська епархія буде від заходу начинатися на Мостисках... Нарада винесла прохання: Пресвітлий Ординаріяте! Ради Бога, змилуйтеся над окраїнами. Присилайте нам ревних священиків-патріотів, щоб вони могли, вміли і хотіли станути заборолом нашої церкви й народу! — Чи дочекаємося сповнення цього горячого прохання? **Міа.**

Свято найменших.

З діяльности „Української Захоронки" у Львові.

В часі тижня дитини, дня 8. червня уладило тов. „Українська Захоронка" у Львові попис дітвори всіх львівських захоронок.

Попис відбувся у великій салі тов. Лисенка в 4. год. пополудні. В ньому взяли участь малі вихованці і вихованиці захоронок у віці від 2. року до 6 літ. На попис зложилися: деклямації, співи, дітočі забави, вправи рушниками. Учительки захоронок (як з вул. Руської, Городецької, площі Юра та Левандівки) вложили видно багато щирої праці коло виховання цієї дітвори, коли її продукції випали гарно. З инших захоронок виступало дітей мало. Цікаве було побачити маленьку 2-літну дівчинку, яка із захопленням віддеклямувала підібраний до її віку віршик. Всі присутні подивляли прегарне виховання нашої дітвори.

Публики, на жаль, явилось обмаль. Воно і не дивно, бо когож із наших громадян може цікавити дітвора наших робітків і людей тяжкої праці. Громадянство не доцінює величезної ваги тих міських інституцій, котрі, хоч їм доводиться боротись із матеріяльною бідою, удержують 8 захоронок, де понад 360 дітей дістає опіку і харч.

Була би вже крайня пора зрозуміти вагу цієї пекучої справи, бо від неї залежать перші основи національного виховання нашої дітвори серед широких міських мас. **Присутній.**

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор під управою Дм. Котка.
Субота 26.VI. Заліщики.
Початок о год. 8·30 вечером. Ціни скрізь знижені. 1659 43—?

Служащого в віці від 20—35 літ до обслуги гостей готелевих прийме „Народна Гостинниця". Зголошуватись в Дирекції від год. 11—12 рано і від 6—7 вечером.
1971 3—3

Записи до всіх кляс всенародньої 7-клясової дівочої школи ім. Шевченка у Львові (вул. Мохнацького 12.) відбуваються що дня від 10—1 години рано і від 3—5 по полудни. При вписах предложити останнє шкільне свідоцтво, евентуально ще й метрику хрещення і посвідку щіплення віспи. Вступні іспити до всіх кляс починаються з днем 28. червня. — *Від Управи школи.* 1994 2—2

Ширші сходини членів „Союзу Українок" у Львові відбудуться в пятницю 25. ц. м. в год. 6-ій вечером в льокалі „Української Бесіди". На порядку звіт п. О. Шепарович з конгресу Союзу Суфражу в Парижі. Зогляду на те, що справа цікава також для ширших кругів нашого громадянсва, проситься о численну участь членів і гостей. 1960 1—1

Продовження Загальних Зборів Ремісничої Бурси відбудеться в пятницю 25.VI. ц. р. о год. 6. вечер в салі т-ва „Зоря" при вул. Вірменській ч. 25. Проситься членів і прихильників бурси з причини дуже важних нарад точно прибути. 1—2

Місто повідомлення про своє вінчання, яке відбулося 30. травня ц. р. зложили на Рідну Школу ВП. Ольга Іванчуківна і Василь Воронюк в То стім 50 зол. ВП. Жертводавцям щиро дякує Головна Управа УПТ-ва. 203

Річні пописи учеників висшого музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудуться в четвер 24. VI. в год. 7-ій вечер (середні роки V і VI) і в пятницю 25. VI. в год 7-ій вечер (висші роки VII. і VIII.), усі пописи відбудуться у великій салі Муз. Тов-а.
1968 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Загальні Збори

Кредитово-торговельної Спілки, кооп. в Радехові, відбудуться в Народнім Домі 8. липня ц. р. о год. 11 перед пол. Порядок нарад як Господарсько-Кооперативний Часопис з 23. червня ц. р. Справи важні — членів просимо явитися.
1978 1—2 *Надзірна Рада.*

Оголошення.

Сенат Української Господарської Академії в Чесько-Словенській Республиці (Ukrajinska hospodářska Akademie v Č. S. R. Poděbrady), оголошує конкурс рисунків печатки і знака Академії. Термін присилки проєктів до 1. вересня ц. р. Премії за три кращі проєкти — 500 кч. 300 кч. та 200 кч. Умови конкурса та поясненя Канцелярія Академії на бажання висилає негайно.
Ректор Академії, Професор Шовгенів.
1988 2—3

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів. Ринок ч. 10

дає при тій нагоді від себе таку замітку:

„На маргінесі того спору можна тільки додати, що жидівські націоналісти перебрали вже мірку в своїй заскорузлости й завзятті і бородять отверто **божевілля** і невідповідальности людей, що по 8-ох роках пригадала собі про кривди свого народу, виконуючи злочин як помсту, хто знає якими мотивами спричинену".

Радянська Україна.

Українізація комсомолу.

При всіх своїх незвичайно ріжнородних і важних справах не забувають комуністи і про належне виховання своїх наслідників, тобто комуністичного молодняка. Більшовики кладуть взагалі величезну вагу на потрібне їм виховання молоді в комуністичному дусі. Та комсомолові, тобто кадрові тої молоді, що заступить колись теперішних провідників у партійному та державному будівництві, присвячують вони надзвичайно велику увагу. На всяких зборах і зїздах комсомолу виступають все провідники уряду і партії з обширними рефератами, звітами і т. д. Уряд і партія рахуються навіть з критикою комсомолу. На Україні тепер українізують комсомол. Далі наводимо частину промови Затонського про завдання українізації комсомолу, виложену на пленумі Центрального комітету Комсомолу.

За останній рік ми досягли великих успіхів у ділянці українізації, — казав Заторський — але, щоб поглибити ці досягнення, ми тепер загострюємо справу організації. Ми тепер заінтересовані в тому, щоб українська культура розвивалася ширше й швидше, але ми в цьому заінтересовані не як націоналісти, а як марксисти й ленінці. Національна справа є справа єднання, міста з селом. Ми повинні наблизити наш державний апарат і провадити культурну роботу тою мовою, якою розмовляє більшість української людности.

Дехто скаржиться, що українську мову важко вивчати, що важко українізуватись. Ми повинні сказати: Невже українському селянинові легче вивчити російську мову? Безперечно, партійній та комсомольській масі багато легче вивчити українську мову, ніж українському селянинові російську. Соціялізм, треба будувати ленінським способом, ми повинні наближати до себе цю масу, але не командувати нею. Для того, щоби командувати, не треба великого знання, а для того, щоб спільно з селянством будувати соціялізм, треба знати українську мову й українську культуру. Українізацією, розвитком української культури ми зможемо найлегчим і звичайним способом привести українських селян і робітників до того, що нам заповідав Ленін.

Спиняючись на справі боротьби культур, Затонський каже, що дехто ставить питання так, що українська культура, правда, в наслідок того, що її придушив царат, стоїть нижче, ніж російська, але через кілька літ, в міру розгортання культурної роботи українською мовою, українська культура наблизиться до російської і тоді між ними не буде ніякої ріжниці. (?) Не може бути й мови про боротьбу двох культур. Така теорія неправильна й має в собі риси „русотяпства" з одного боку, та українського шовінізму — з другого. Нам конче треба памятати, що на Україні керовництво пролетаріяту селянством можливе тільки при допомозі українізації. Ще Ленін говорив нам, щоби російські товариші, що працюють на Україні, перемогли „русотяпство", українськіж товариші повинні звернути увагу на національні ухили. На ці ухили нам треба відкрити вогонь; ухилів не повинно бути. Ми повинні боротися як з „русотяпством", так і з українським шовінізмом".

Спинившись далі на соціяльних коренях „русотяпства" й українського шовінізму, зазначивши, що русотяпство корениться се ед дрібної буржуазії і інтелігенції, а український шовінізм живить куркулівство і до деякої міри українську міську дрібну буржуазію, Затонський переходить до завдань комсомолу у звязку з українізацією. „Головне завдання, яке стоїть перед нами тепер,—каже Затонський,—це боротьба з „русотяпством". Ми повинні зясувати корінь цього „русотяпства", його соціяльно-історичне значіння й притягти комсомольський партійний актив до боротьби з русотяпством. Комсомолець, бажаючи керувати масами, повинен опанувати цілком українську мову. Звісно, примусовим порядком ми не будемо українізувати рядового партійця, комсомольця з заводу. Адміністративним способом ми не повинні примушувати українізуватись, нам треба цю українізацію провадити в порядку товариського переконування й виховання. Ми повинні створити всі обставини для того, щоб потроху прищеплювати українську культуру. Ми повинні розвивати цю культуру, як культуру формою українську, а змістом пролетарську.

Реорганізація Української Академії Наук.

Українську Академію Наук (УАН) реорганізують на основі нового статуту. Новий статут Академії означує діяльність і її напрямок так:

Завдання УАН — розвивати й поширювати всякого роду знання у звязку з практичними потребами культурного та економічного будівництва на Україні. Академія має підтримувати творчу діяльність українських установ і стежити за розвитком міжнародньої науки, вкладаючи в її скарбницю й наукові досягнення України. Статут розподіляє працю Академії на два відділи: природничо-технічний і соціісторичний. Центр уваги, отже, переноситься на науки, звязані з потребами нашого господарства. УАН являється керовничим центром усіх науково дослідчих інститутів, катедр, кабінетів, лябораторій то-що на Україні. УАН має право скликати свої зїзди, наради і т. и. УАН бере тісний звязок з світовою наукою, беручи участь в міжнародніх і закордонних зїздах та скликаючи такі зїзди на терені України. До складу УАН входять дійсні члени, члени-кореспонденти та наукові співробітники. На чолі Академії стоїть президія, в складі президента, віцепрезидента, неодмінного секретаря та двох секретарів відділів. Уповноваження президії тревають 3 роки. УАН має право одержувати всякий матеріял від усіх бібліотек, архивів та музеїв України. Все, що друкується на Україні будь якою мовою, надсилається без грошей до Академії в 3-х примірниках. Академії також надається право даремного листування, пересилання книжок то-що.

Міжнародня Конференція для інтелектуальної співпраці з рамени Ліґи Націй.

Міжнародній Інститут інтелектуальної співпраці, заснований у Парижі Міжнародньою Комісією інтелектуальної співпраці при Лізі Націй, скликав на 21. червня ц. р. у Варшаві Міжнародню Конференцію Національних Комісій — членів вищеназваної Комісії при Лізі Націй. На цю Конференцію Дирекція Інституту запросила також Український Академічний Комітет у Празі*). В звязку з цим виїздять до Варшави делегати Комітету: Голова Комітету ректор проф. д-р Олександер Колесса та генеральний секретар проф. Олександер Шульгин.

На порядку денному Конференції стоять, між иншим, такі важливі точки, як:

1) Пропозиція зробити міжнародню позичку для допомоги інтелектуальному розвитку тих країн, які пережили особливо тяжку економічну крізу.

2) Питання про утворення при Міжнародньому Інституті фонду для позичок людям науки в їх наукових студіях за кордоном.

3) Питання про утворення стипендій для молодих учених, які мають провадити свою наукову працю за кордоном.

4) Питання про спосіб видання наукових праць.

5) Улегшення купівлі книжок та наукових приладів по зниженій ціні.

Слід зазначити, що це перша конференція, улаштована одним з органів Ліґи Націй, до якої покликано українське представництво на рівних правах з иншими народами.

*) Союз українських високих шкіл та наукових інституцій для міжнародньої інтелектуальної співпраці.

По широкому світі.

Новий кабінет Бр'яна, після невдачі створення уряду Ерріотом, має на меті притягнути до себе представників міцної більшости, яка має довіря в Франції та на чужині. Бріян веде переговори з лівицею і правицею одночасно. Намічується кандидатура Поанкаре як міністра справедливости. Крім цього є плян створити в уряді окремий фінансовий комітет.

Німецький уряд приготовляє компромісовий проєкт відшкодування для бувших членів королівського дому. Соціял демократи домагаються деяких поправок, націоналісти стоять на вижидаючім становищі.

Литовський сойм припинив довготревалий 4-річний воєнний стан і скасував цензуру листів.

Мароканська конференція в Парижі прийняла покищо такі пункти: 1. Абд-ель-Крім лишається під французькою контролею з обмеженим правом користуватись своїм майном; 2. французькі війська опорожнять еспанську територію; 3. окремий режім приготовляється для франко-еспанської сумежної смуги.

У Константинополі арештували 200 осіб, підозрілих у змові на життя Кемеля баші; у цьому є 25 опозиційних послів і чимало членів т. зв. „молодотурецького" комітету.

Папа призначив нових кардиналів: Капетості та Перосі і затвердив призначення архиеп. Кирила Моґадан, вибраного синодом на становище антіохського патріярха.

Батькам шкільної молоді до відома.

Міські, а може й повітові шк. ради посилають державних народніх учителів від хати до хати, аби списували дітвору в шкільному віці, а надто доручують у Львові і мабуть по инших містах батькам, яких діти не записані до польських шкіл, візвання, щоби з новим шкільним роком записували діти до державних шкіл. Кожний батько-Українець повинен записати свою дитину до рідної школи і звернути Шк. візвання Раді з посвідкою управи української школи, що дитина записана до цеї школи. Це треба конче зробити, бо инакше Шк. Рада може наложити на батьків кару, якщо їх діти не побирають ніякої науки, але батькам вільно посилати свої діти до приватної школи або подбати про їх домашню науку.

Українські діти у Львові вписуються до отсих наших шкіл:

1) На Городецькім 7-ми клясова хлопяча школа ім. Грінченка, вул. Городецька ч. 95. і 7-ми клясова школа ім. Грінченка, площа св. Юра ч. 5.

2) На Стрийськім: 7-ми клясова дівоча школа ім. Т. Шевченка і хлопяча 5-ти клясова школа, вул. Мохнацького ч. 17.

3) На Личакові: 5-ти клясова мішана школа ім. Князя Льва, вул. Крупярська ч. 15.

4) На Жовківськім: 5-ти клясова мішана школа ім. Короля Данила, вул. Жовківськ. ч. 62.

5) На Клепарові: 4-ро клясова мішана школа ім. Франка (біля церкви).

6) На Левандівці: 4-ро клясова мішана школа, вул. Варшавська ч. 8.

7) В Середмістю: 7-ми клясова мішана міська школа ім. Шашкевича, вул. Скарбківська ч. 26.

8) В Середмістю: Дівоча школа вправ 4-ро клясова при третій державній жіночій семинарії, вул. Сикстуська ч. 2. 1-1

НОВИНКИ.

— **Франкова виставка в Національному Музею.** В днях 28. травня — 13. червня ц. р. уладжено в Національному Музеї при вул. Мохнацького 42. з нагоди 10-ліття смерти Поета виставку його творів і праць і Франкіяна, яка зібрала 330 видань, рукописів й ин., в тому: 98 видань оригінальних творів, 14 перекладів Його творів на чужі мови, 42 переклади Франка з чужих мов, 24 нот ріжних композиторів до Його творів, 6 фотографій і портретів, 3 автографи і 14 штук всячини. Виставку складали збірки Національного Музею, Наукового Товариства ім. Шевченка, Вп. Володимира Дорошенка і Вп. дир. Іляріона Свєнціцького. Виставка пройшла з дуже малою фреквенцією публики. За весь час (2 тижні) в Музею було 41 одвідувачів, в тому спеціяльно на виставку около 30, значить двоє людей денно. Слід ще зазначити, що виставки творів Франка не одвідали учні ні одної школи, ні народньої ні середньої. Був тільки гурток студентів вищих шкіл. Не хочеться вірити, щоби молодь була вже така байдужа, але слід нашим вчителям дечим цікавитися і звертати на це бодай увагу учнів. (Оголошення про виставку було 2 рази в „Ділі").

— **Академія в память Івана Франка.** 10-го червня відбулася в Ужгороді заходом усіх тамошніх товариств Академія в память Івана Франка. На академію зложились реферати про громадянську й літературну діяльність І. Франка. Чеська поліція цим разом не мішалася, бо реферати читали дуже зьоялы громадяне.

— **Вільгельмові гратулюють.** Бувший німецький цісар Вільгельм одержав з приводу висліду плєбісциту про відшкодування для членів цісарської родини тисячі привітних телеграм. І мав за що. Так програти війну, як він програв і так виграти плєбісцит — це штука!

міст буде тільки та, що в сільських громадах буде обовязувати т. зв. упрощена система Гондта. Вона буде полягати на поділі відданих голосів через число мандатів та відшукуванні при допомозі одержаного таким чином висліду числа мандатів, що припаде поодиноким містам.

Вибори до повітових рад (які мають ввести у цілій Польщі) будуть переводити делегати від громадських рад. Отже в тому випадку мають задержати посередність виборів. Громадська рада малаб вибирати одного делегата на 100 мешканців. Повіти мають бути поділені на виборчі округи. Округ не може нараховувати більше як 4000 мешканців.

Організація громад у Сх. Галичині має бути така, як є тепер, за те буде звужена компетенція їх ділання. Будуть вони мати, як і инші громади в Польщі, обсяг ділання самоуправний і поручений. Поручений обсяг ділання означить окремий закон.

Найважніше для нас те, що у Сх. Галичині на основі тих законопроєктів з компромісовими поправками польських партій, самоврядування має злятися з державною адміністрацією, а на чолі повітового виділу має стояти староста. Законопроєкт передбачує для контролі над старостою і повітовим виділом, як виконавчим органом повітової ради інституцію голови повітової ради, якого вибирають споміж членів ради, і який скликає і проводить на сесіях ради.

Так виглядають ці найважніші точки законопроєктів про самоврядування, що на них погодилися всі польські партії. Ясно, що в такому виді вони зможуть пройти і в соймі. Їх виробляли та радили над ними без участи і без порозуміння з національними меншостями, а в тому і без порозуміння з українською парляментарною репрезентацією. Уряд Бартля, як кажуть, має намір провести вибори до самоуправних установ уже цеї осени на основі нових законів. Наша парляментарна репрезентація і наші політичні кола мусять цею справою як слід заінтересуватися та не допустити до того, щоби при тій нагоді дійшло до нового чергового потоптання прав українського народу.

Небезпечні настрої.

Від Ред.: Містимо отсі уваги нашого шан. письменника і громадянина з уваги на їх актуальність і особу автора, не погоджуючись зрештою з деякими поглядами, висказаними в цій статті. Наше становище в порушених шан. автором справах читачам „Діла" відоме.

Убивство С. В. Петлюри в ріжних колах української еміграції викликало ріжні почуття та настрої. Деякі з цих настроїв здаються мені такими небезпечними і шкідливими як для міжнаціональних відносин, так і для самої справи українського національного відродження, що я вважаю за свій громадянський обовязок забрати в цей мент голос.

Надто загрозливий і небезпечний є настрій помсти, що подекуди зявляється серед деяких членів українського емігрантства.

Так, учинок Шварцбарта є злочинний, гідний найгострішого осуду та обурення з усяких поглядів, навіть з погляду самого жидівства, що його местником немов би виступив убийник. Бо ніколи акти подібного індивідуального терору не тільки не знищували того зла, проти якого були напрямлені, а ще більше загострювали його. Це вбивство не є акт подібний до терористичних актів російських революціонерів, що ними вони стягали увагу до того істнуючого, перманентного зла абсолютизму, що викликали ними напруженість енергії боротьби з царатом. Те зло, проти якого ніби, так несподівано і злочинно, виступив Шварцбарт, уже минулося, відійшло в історію. На Україні вже намічаються і складаються нові лінії міжнаціональних взаємовідносин. Таким чином це вбивство є акт запізнілої реакції, якоїсь хороблевої, індивідуальної помсти.

Для мене нема ніякого сумніву щодо двох моментів у цьому тяжкому інциденті. Перше, що цей акт вбивства є справа якщо не самого тільки Шварцбарта, то невеличкої групи Жидів, безвідповідальних і хоробливо-настроєних, а не якоїсь поважнішої політичної групи чи партії, а тим паче, розуміється, не всього жидівства. Друге, що величезна більшість культурного жидівства всяких партій розуміє все дике безглуздя, хоробливу жорстокість та злочинну обєктивну шкідливість цього вбивства і не вважає вбивника ні за якогось местника ні за героя жидівської нації. Ні фізично, ні морально воно не доручало Шварцбартові права суду, кари чи пімсти за свої якібудь кривди та болі.

Я не маю також сумніву, що й серед більшости культурного українства всяких партій і течій теж немає настрою національної помсти за це злочинство одного з членів жидівства. Мені думається, що навіть у тих Українців, які в даний момент почувають згагу пімсти, ця емоція є більше наслідок реакції на біль від страти цінної для них людини, ніж результат переконання і тверезого обміркування.

І тому, поки ще не поширились і не заглибились ці емоції, поки не обсотались аргументами політичної казуїстики, всім тверезіщим, досвідченіщим та культурним членам українства, без ріжниці партій та напрямів, треба всіма способами допомогти безсторонньому вияснению всього факту та справедливим висновкам із його.

Не торкаючись тут самого питання помсти, чи доцільні взагалі такі почуття, чи оправдані вони з погляду моралі, льогіки та інтересів нації, треба поставити для даного випадку такі запитання: Проти кого саме в даному разі моглаб бути помста, за що саме, в чиїх інтересах?

Очевидно, що коли мова йде про національну помсту, то обєктом її мусить бути вся національність. Але ні довести, ні навіть запідозріти причетність усієї жидівської нації до цього вбивства ніяким способом не можна, і сама думка про це є тільки безглуздя. Не дававши ніякого, повторяю, ні фізичного ні морального вповноваження Шварцбартові на це злочинство, жидівство не може нести й відповідальности за його вчинок, хочаб цей вчинок був зроблений, на думку Шварцбарта, ради жидівства.

А коли помста всьому жидівству є безглуздя, абсурд, то й ніякої національної помсти не може бути.

За що помста?

За вбивство громадського діяча української нації, певної політичної і національної ваги.

Так, загибіль усякої живої сили, корисної якомусь колєктивові, мусить викликати і жаль і біль у членів того колєктиву. І що більша цінність одиниці, що загинула, то дужче відчування иншими страти її. Але цінність і корисність одиниць мають неоднакову оцінку в усіх шарах колєктиву, а тому й неоднакове відчування страти її. Так і в даному разі. Ріжна є оцінка цінности Петлюри, ріжне й відчування страти.

Але навіть при найвищій оцінці та відчуванні страти чуття помсти — всеж таки нельогічне, недоцільне і шкідливе. Шварцбарт злочинно узяв на себе право судити і мститися над одною особою з українства. Звідси робиться дикий висновок, що кожний „патріот"-Українець повинен ніби взяти на себе право судити і мститися над усім жидівством. Але чиж не досить уже було в минулому такого злочинного права суду, помсти й насилля, чи не причинилося воно до цього тяжкого факту?

Ніхто, звичайно, не може заперечувати того темного моменту з історії української революції, що відзначився масовими жидівськими погромами. Тут не місце вдаватися в детальний аналіз причин. Факт той, що жидівство всіх кляс і станів під цей час зазнало великих кривд і страждань од певних елементів українства. Але й тоді також вживалися аргументи національної помсти за вороже чи навіть байдуже відношення жидівства до національної боротьби українства за його національно-державне визволення.

Одначе коли в тих актах насили грали ролю мотиви національні, то ці мотиви були суто-зоольогічні, що з дійсним свідомим нац.-державним патріотизмом нічого спільного не мали. Головними рушійними силами в ексцесах була стихійна розбурхана сила первісних інстинктів. І тільки певні елементи українства використовували їх для цілей громадянської та національної боротьби. Вони прикрашували цю темну первісну стихію крівавою романтикою з української історії, розятрювали демагогію, виставляючи жидівство як ворогів українського національного відродження.

Обвинувачення — несправедливі, суперечні з дійсними фактами. Жидівство в цілому, правда, не ставилось до українських змагань з тим самим запалом, що Українці, але й протиприродно булоб, колиб було инакше. Одначе воно й не ставилось до них з тою ворожою активністю, що, наприклад, руські політичні партії, майже без усякого виїмку. Цілком зрозуміло через що: руські політичні течії мали історичні, національно-егоїстичні, імперіялістичні причини для такої ворожнечі й активности. Жидівство таких причин не мало й не могло мати, бо ні державного, ні культуного панування на Україні в його не було. Але що жидівство ще навіть до війни та революції виділяло з себе окремих членів, що були активними прихильниками та навіть борцями за українське національне визволення, то це загально відомий факт. Так, наприклад, одними з перших організацій першої організаційно складеної української політичної партії, так зв. Революційної Української Партії (РУП), були організації жидівського пролєтаріяту. І таким чином одними з перших борців за українську державність, за гасло автономії України, як супроти царату, так і проти руських демократичних та навіть соціялістичних партій, були Жиди робітники. Також само й по инших пізніших українських партіях були окремі члени з жидівства, активні, свідомі, віддані борці за українське національне визволення і державність.

В початках загальної революції 1917 р. жидівство в цілому займало вичікуючу й невтральну позицію. Воно не довіряло життєздатности української державної ідеї, воно по части було вражене несподіванкою від цього руху. Але обвинувачувати його за це, розуміється, тим менше можна, що самі Українці в початку руху були вражені несподіваною його силою і не всі вірили в моментальне відродження української державности. Одначе з розвитком руху, з організацією його, з оформленням деякі жидівські партії стали виразно схилятися на бік українства й активно виступати як проти руських, так і проти самих деяких жидівських груп в оборону української державности. Жидівство приймало як історичний закінчений факт українську державність, рахувалося з ним, позитивно оцінювало його й відповідно допомагало розвиткові й затвердженню його.

Але навалилася дика стихія і залила всі ці факти кровю й ненавистю. Злочинна розпуста світового побоїща, громадянська війна, непевність за своє життя, хижацтво первісних нахилів, расові й релігійні ріжниці, демагогія козакофільської, погано-зрозумілої романтики, легковажна, нерозсудлива політика гри на інстинктах — все це викликало страхітні ексцеси й окошилось на тисячах і десятках тисяч невинних жертв із жидівства. І ці страхіття, ця жорстока несправедливість відкинули деякі свідомі елементи жидівства від української державности, а несвідомі окремі одиниці наповнили фанатичною ненавистю до всього українства та до певних його начільних людей, що їх вони вважали за провідників і потуральників погромів.

І коли один із таких засліплених фанатиків дає вихід своїм почуттям у безглуздому злочинстві, то чи є хоч яка тінь справедливости й льогіки думати насамперед про помсту всьому жидівству за цей злочин? І в чиїх же інтересах малаб бути ця помста? В інтересах С. Петлюри? Його родини? Приятелів? Чи українського національного колєктиву?

Не думаю, щоб знайшлася хоч одна людина, що вважалаб за можливе мститися цілій нації за смерть одної особи та в якихсь її інтересах.

Колиж це малоб бути в інтересах української нації, то законно кожному Українцеві, як членові цього колєктиву, запитати: Якіж саме інтереси нації має на увазі ця помста?

Доводиться чути з приватних джерел, що в звязку з цим убивством навіть виникає думка про створення якогось „єдиного націонацьного фронту" для оборони якихсь національних інтересів, для вияву якоїсь української солідарности. Розуміється, це тільки вияви непоміркованих емоцій окремих людей. Обєднання справжніх соціяльно-політичних течій відбувається на ґрунті якоїсь спільности соціяльно-економічних та політичних інтересів, а не на психольогічних настроях, викликаних смертю якоїсь особи. Ніякого такого „єдиного фронту" не може бути, а як на еміграції щось подібне й виникне, то цей „фронт" так собі й залишиться серед купки емігрантів, не зачепивши широких мас України.

Але навіть на еміграції, навіть серед найменшої групи Українців не повинно бути таких настроїв.

Якщо ці люде дійсно мають на меті інтереси української нації і державности, що, дійсно, в звязку з цим убийством в деякій мірі загрожені, то вияв цього повинен набрати инших форм, ніж згага помсти.

В. Винниченко.

(Докінчення буде.)

Після ганебного вбивства.

З голосів преси.

„Віденський „Н. В. Тагблят" подав інформації про особу Шварцбарта. Згідно з тими інформаціями виходить, що вбивник пок. от. Петлюри ніколи не був на Україні і ніколи не належав до сіоністичної партії. Є він російським Жидом і свідомим більшовицьким агітатором, родом зі Смоленська. В Парижі мав він бути співробітником органу радянського політичного представництва „Парижський Вестник".

Львівський орган ППС. „Дзєннік Людови" в ч. 145 з дня 24. червня ц. р. у відділі „На марґінесі" знайомить своїх читачів з „українсько-жидівським спором", що виявився в звязку з убивством пок. Петлюри в дуже лаконічних словах і до-